2. Investigació

"LEVANTE
Jueves 15 de abril de 1993

La jueza de Segorbe ordena encarcelar a dos personas que se habían presentado ante la policía y libera a tres.

El presunto autor del asesinato del joven antirracista se entregó ayer a la Guardia Civil de Alicante."

1. Els homicides. Pedro té una serenor freda quan es presenta a la Guàrdia Civil d'Alacant per confessar que dos dies abans havia apunyalat un xiquet a Castelló. El rictus brutal de la nit de Montanejos ha deixat lloc a una mena d'indiferència segura, com si hagués après la lliçó d'allò que ha de dir i també de com ho ha de dir.

I la fredor serena de Pedro es manifesta en les respostes que fa davant els números de la Benemèrita i de l'advocat d'ofici que l'assisteix en la declaració.

—On eres la nit del deu d'abril?

—A Montanejos.

—Amb qui?

—Amb quatre o cinc coneguts més.

—Com es diuen?

—No ho recorde.

—Com anares a Montanejos?

—En autobús, des de València.

—Què hi anaves a fer?

—D'acampada.

—Què passà aquella nit?

—Estàvem a la plaça del poble amb els col·legues quan uns quants xiquets de Burjassot ens provocaren, cridant-nos nazis i fills de puta capitalistes.

—I vosaltres què féreu?

—Ens encaràrem a ells i ens agrediren a colps de puny i puntades de peu.

—Què passà durant la baralla?

—Quan vaig veure que un d'ells atacava un amic amb un puny americà intentí prendre-li'l i ell em colpejà fort al cap. Llavors traguí una navalla de la butxaca per a defensarme i diguí a l'agressor que em deixara en pau. No em féu cas, se'm tirà al damunt i es clavà ell mateix la navalla.

—I què va fer l'agressor?

—Continuà clavant-me colps.

—I què va passar més?

—Que sentírem que algú cridava que venien els vigilants i fugírem tots.

—Què va passar l'endemà?

—Que anàrem al poble a desdejunar i a comprar menjar i sentírem que un dels xiquets de la baralla havia mort.

—Què feres, llavors?

—Me n'aní al campament a alçar la tenda de campanya. Quan ho feia, vingué la parella de la Guàrdia Civil i em preguntà si era de Burjassot. Els diguí que era de Benicalap.

—I després?

—Me n'aní en autostop cap a Castelló i de Castelló a València en tren i arribí a casa a les cinc i quart de la vesprada.

—Què feres a casa?

—La sesta.

—I després?

—Vida normal fins el dimarts tretze, que sentí a la tele que havia mort un xiquet d'una punyalada a Montanejos. Vaig tenir por i me n'aní de casa perquè no em detingueren.

—On anares?

—En autostop fins a Alacant. I allí a l'aeroport de l'Altet.

—On passares la nit?

—A l'aeroport fins que he vingut voluntàriament a lliurar-me.

—Com era la navalla que feres servir per atacar al xiquet de Burjassot?

—Bastant vella; de molles.

—Què en feres?

—La llancí al riu de Montanejos.

—Atacares el xiquet per qüestions racistes?

—No, no. Fou una baralla, només.

—Pertanys o participes en algun moviment polític?

—Ara no, però fa dos anys estava en contacte amb grups de caps rapats i de punkies.

—Coneixies la víctima?

—No.

—Vols afegir alguna cosa?

—No. Tot el que he dit és veritat i no era la meua intenció causar un dany tan greu a la víctima.

L'advocat d'ofici vol que constin tres preguntes més.

—Explica com va passar l'agressió a la víctima i què en sabies l'endemà.

—Ell mateix es clavà la navalla quan se'm va tirar al damunt. Jo no sabia que havia mort, em pensava que només l'havia punxat.

—Per què duïes una navalla a la butxaca?

—Sempre la duc quan acampe. És molt pràctica per menjar.

I dit això, firma i ratifica la declaració, a l'espera que el traslladin a Sogorb per trobar-se amb Gerardo, que s'ha lliurat a la comissaria de la Catedral de València el mateix dia.

"...El dia tretze d'abril de 1993 compareix i manifesta que el passat dia 10 va participar en una baralla entre dos grups rivals a la localitat de Montanejos i com a conseqüència va resultar mort un jove, tot i que ell va participar en l'esmentada baralla, no va ser l'autor material de la mort, però sí que coneix la persona que ho va fer, ja que en el grup hi havia cinc joves més i tots es coneixen perquè són amics, encara que es nega a prestar declaració i a firmar-la si no és davant l'autoritat judicial..."

I els altres companys seus que es lliuraren a la comissaria de Zaidia, una mica més tard, declarant que havien participat en la baralla de bandes en què havia mort un xiquet...

2. La roda. Jutjat de Sogorb. Dia setze d'abril. Set homes en roda d'identificació, de dreta a esquerra, numerats de l'u al set. El primer és Gerardo i el tres és Pedro.

I els amics de Guillem, espantats, desorientats, que reviuen la nit de Montanejos, un a un, sense que puguin parlar entre ells, i sense que els de la roda els vegin. Ho han vist a les pel·lícules de la tele, però no és ben bé igual: a Sogorb la sala fa pudor de puntes de cigarret, de fum i de pols i quan s'acaba no pots sortir al vestíbul i comprar crispetes, i anar amb els amics a prendre un refresc...

Juli es mira els set homes, sent una nàusea, recorda el cop, tremola. Les cares dels set homes comencen a girar, a girar com una roda.

"...Manifesta que un cop examinats els components de la roda, no reconeix ningú..."

Ferran s'enfronta amb els set individus, dubta un moment, però finalment afirma: "El quatre és el que pujà en l'autobús de València a Montanejos, el set, vull dir el sis, és amb qui vaig parlar i el tres és el que em va pegar, encara que s'ha tallat els cabells..."

Jaume recorda els cops i la por, però no les cares, no les vol recordar, d'ençà de la nit de Montanejos dorm malament i somia amb Guillem, amb els crits, amb el ganivet de guardes marrons... I no ho vol, no ho vol, no ho vol...

"...Un cop examinats el membres de la roda, manifesta que no reconeix ningú..."

Agnès té llàgrimes als ulls i sent una ràbia forta al pit que li rebenta en un crit que amb prou feines pot contenir. Són ells? Però tot va ser tan ràpid. I en Guillem és mort, ben mort...

"...Manifesta que creu reconèixer el número dos com l'individu amb qui va parlar i que semblava borratxo... I que els números u, tres i quatre poden ser els qui els van insultar, encara que pot ser qualsevol d'ells..."

Arantxa s'estremeix, es passa el mocador pels llavis, intenta apartar els ulls de les cares, però no pot i finalment: "Declara que reconeix el número u còm l'individu que hi havia en el moment de la baralla amb Guillem i creu que el número tres és el qui va pegar a Ferran, però creu que duia els cabells més llargs..."

Davant de tot això, el jutjat de Sogorb, que instrueix el cas, decreta presó per a Gerardo i Pedro i llibertat condicional sota fiança de cinquanta mil pessetes per als altres implicats.

3. La navalla. Vint-i-cinc de maig. La premsa diu que l'informe forense aclareix que la navalla que Pedro ha ajudat a cercar a la guàrdia civil, no és la que va matar Guillem. Segons el forense l'arma que va matar Guillem

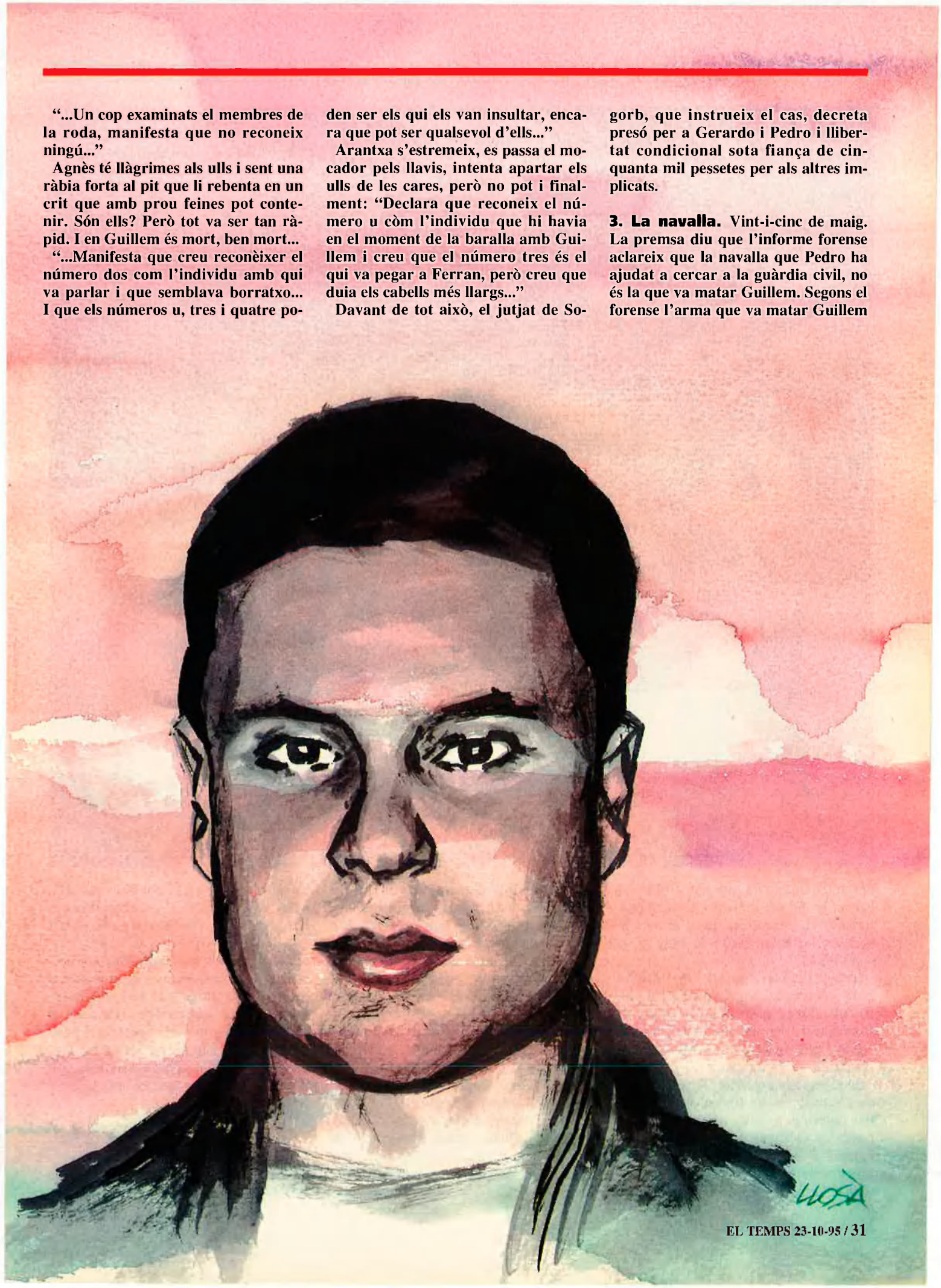

LLOSÀ

era automàtica i la que han trobat els agents no ho és. Informes tècnics posteriors van demostrar que l'arma trobada no tenia cap rastre de sang ni de teixit humà.

Davant d'aquest gir, el jutjat de Sogorb va ordenar l'ingrés de nou en presó dels altres membres de la banda de Marxalenes, per por que hi hagués voluntat expressa de crear confusió en el procés.

En el registre posterior, fet al domicili de Gerardo, es va trobar una navalla que coincidia amb les dimensions de la ferida de Guillem. Era un ganivet automàtic d'onze centímentres i dos millímetres de fulla amb les guardes marrons. L'arma aparegué cremada i es va fer impossible detectar cap rastre de sang o de teixit humà, encara que els tècnics policíacs hi van detectar dos jocs d'emprentes digitals...

"...Sense prejudici de la sentència que en el seu dia es dicti, després de la celebració del judici oral i de la valoració per part del Tribunal de les proves ...el fet nuclear de la instrucció practicada fins ara consisteix en la mort, la matinada del dia 11 d'abril de 1993 d'una persona, Guillem Agulló que pot ser constitutiva de delicte d'homicidi..." La ganivetada penetra al pit, buscant el bessó de la vida. Quatre centímetres d'acer en ple cor. I la nit de Montanejos es congela. "Amb les declaracions dels testimonis es pot arribar a la conclusió que hi va haver enfrontament físic que més aviat va consistir en un acorralament i subjecció de Guillem Agulló abans que l'apunyalessin i que en aquest acorralament hi van intervenir diverses persones, dues amb un més gran protagonisme i unes altres tant amb una intervenció directa i immediata com amb el recolzament i suport directe als seus companys..." I la nit de Montanejos es congela, Guillem, s'escapa amb el doll de la teva sang, esclata en una blancor fosca i definitiva...

Fragment del llibre La mort de Guillem, *de* **Jaume Fuster**.

València-Barcelona-Biniali, octubre de 1994-octubre de 1995